

Groene waterstof van eigen bodem: een kans die Nederland niet mag missen

Oktober 2026

Nederland heeft alles in huis om een voortrekkersrol te spelen in groene waterstof. Zonder snelle en gerichte actie dreigt die positie verloren te gaan. Om investeringen mogelijk te maken, de industrie te verduurzamen en een toekomstbestendige waterstofmarkt op te bouwen, zijn nu duidelijke keuzes nodig.

Groene waterstof is essentieel voor de energietransitie

Groene waterstof (RFNBO) is een onmisbare bouwsteen voor een klimaatneutrale economie. De toepassing ervan is nodig om de industrie, het zware transport en de lucht- en scheepvaart te verduurzamen. Bovendien helpt een goed functionerende groene waterstofmarkt Nederland om:

- De klimaatdoelen te halen.
- Minder afhankelijk te worden van energie-import.
- Meer windenergie op zee te integreren in het energiesysteem.
- Investerings in het elektriciteitsnet te beperken.
- Bestaande waterstofvraag te verduurzamen en nieuwe duurzame industrie in Nederland te ontwikkelen.

Nederlandse waterstofprojecten staan onder druk

De ontwikkeling van de Nederlandse waterstofmarkt verloopt veel langzamer dan eerder verwacht. De nationale ambitie voor elektrolysecapaciteit is doorgeschoven naar 2035. Zonder additionele maatregelen nu, zullen we ook deze ambitie niet halen.

Partijen zoals RWE ontwikkelen al jarenlang projecten, maar kunnen vaak nog geen definitieve investeringsbeslissing nemen. De belangrijkste belemmeringen: **vraagontwikkeling, infrastructuur en hoge kostprijs** door nettarieven en regulering. Zonder oplossingen op deze punten blijft een volwassen waterstofmarkt uit.

Nu de voorwaarden creëren voor groei

Gerichte beleidsmaatregelen kunnen de ontwikkeling van de waterstofmarkt versnellen én de kostprijs van groene waterstof aanzienlijk verlagen. Daarmee wordt verduurzaming ook haalbaar voor sectoren waar emissiereductie moeilijk en kostbaar is.

1. Zorg voor structurele vraag naar groene waterstof

Dit kan de vraag naar groene waterstof aanzienlijk vergroten:

- **Verleng en verhoog de vraagverplichtingen voor groene waterstof tot minimaal 2040.** Dit biedt investeerders de zekerheid die nodig is om projecten te realiseren. Het Duitse systeem van GHG-quota laat zien dat dit werkt.
- **Ondersteun de vraagzijde gericht.** Houd groene waterstof betaalbaar voor afnemers en behoud de concurrentiekracht van de industrie.
- **Geef raffinaderijen meer flexibiliteit.** Maak het mogelijk om groene waterstof-volumes afhankelijk van marktomstandigheden toe te rekenen aan industrie- of transportverplichtingen.

Groene waterstof van eigen bodem

2. Creëer een gelijk speelveld voor investeringen

- **Breng de nettarieven voor elektrolyzers in lijn met omringende landen.** Zo blijft in Nederland geproduceerde groene waterstof concurrerend en wordt afhankelijkheid van import verminderd.
- **Investeer versneld in het waterstofnetwerk.** Richt hiervoor een amortisatiefonds in om hoge aanvangstarieven te voorkomen.
- **Maak subsidiebeschikkingen flexibeler.** Verruim de realisatietermijnen van regelingen zoals OWE en SDE++ en bied ruimte voor ontheffingen bij vertragingen in vraagontwikkeling of infrastructuur. Zo kunnen koploperprojecten alsnog doorgaan.

3. Maak Europese en Nederlandse regelgeving geschikt voor de opstartfase van de markt

- **Behoud ambitieuze en nationale waterstofdoelen in RED IV tot ten minste 2040.** Langetermijnzekerheid is cruciaal voor investeringen.
- **Versoepel de groene waterstof-productieregels in de Delegated Acts.** De huidige regels zijn ontworpen voor een volwassen markt en remmen de ontwikkeling van de markt in de opstartfase.
 - **Stel additionaliteit uit tot minimaal 2035.** Geef projecten ruimte om zich eerst commercieel te ontwikkelen.
 - **Behoud maandelijkse correlatie ook na 2030.** Dit ondersteunt een kostenefficiënte opschaling van de markt.
- **Sta Book & Claim ook toe voor de raffinageroute totdat het landelijke waterstofnetwerk beschikbaar is.** Dit is essentieel om voldoende vraag te creëren via de raffinageroute en de markt op gang te brengen. Zonder deze flexibiliteit dreigt een belangrijk deel van de potentiële vraag uit te blijven.

Conclusie

De einddoelen zijn helder. Wat nu ontbreekt, zijn de randvoorwaarden om investeringen op grote schaal mogelijk te maken. Een leidende positie in groene waterstof is voor Nederland nog binnen bereik, mits we structurele vraag creëren, regelgeving laten meegroeien met de markt en investeren in concurrerende infrastructuur. De tijd om te handelen is nu!